

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

A tudomány napi rendezvények folytatódtak az elmúlt hónapban, de számos egyéb tudományos eseményről is hírt kaptunk.

Sőt néhány jövő évi konferencia tervét is alkalmunk van Önök elé tárni.

Közgyűlést tartott Kárpát-medencei szervezeteink közül a Szlovákiai és a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács.

Jó néhány szakmai elismerést kaptak tudós társaink, tisztelettel gratulálok nekik.

Köszönöm egész éves együttműködésüket, érdeklődésüket.

A közelgő ünnepek alkalmából fogadják jókívánságaimat: áldott karácsonyi ünnepeket, békés, sikeres új esztendőt kívánok Önöknek.

Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

Hazám díjat kapott
Egyed Ákos történész,
az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

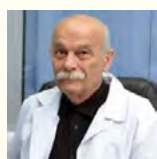
Gábor Dénes-díjat
kapott:

Bakos Gáspár Áron csillagász,
fizikus, az amerikai Harvard
Smithsonian Asztrofizikai Intézet
kutatója;

Buzsáki György Agy-díjas
orvos, a Rutgers, The State
University of New Jersey pro-
fesszora, az MTA külső tagja és

Lingvay József vegyész-
mérnök, a Villamosmérnöki
Tudományok Román Nemzeti
Kutatóintézete tudományos fő-
titkára, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Állami-díj a tudományért
kitüntetésben részesült **Székely**
Károly villamosmérnök
professzor, a zágrábi Ruđer
Bošković Intézet Informatikai és Számítás-
technikai Központjának vezetője, a Horvát-
országi Magyar Tudományos és Művészeti
Társaság elnöke, az MTA köztestületének
külső tagja.

[Bővebben:](#)

Doctor Honoris Causa címet
kapott a Semmelweis Orvos-
tudományi Egyetemtől **Kúnos**
György neuroendokrinológus,
farmakológus, az amerikai Alkohol-
függőség és Alkoholizmus Nemzeti
Kutatóintézet tudományos igazgatója,
az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

A Kárpátaljai Magyar Akadémiai
Tanács **tudományos díjait**
kapták:

Györke Magdolna nyelvész,
az Ungvári Nemzeti Egyetem
professzora, az MTA
köztestületének külső tagja;

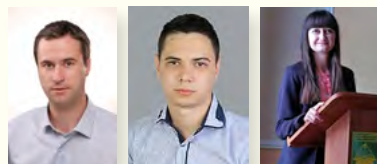

Szircsák Erzsébet orvos,
az Ungvári Nemzeti Egyetem
professzora, az MTA
köztestületének külső tagja;

Tarics Zoltán fizikus, az Ukrán
Nemzeti Tudományos Akadémia
Ungvári Elektronfizikai Kutató-
intézetének tudományos titkára,
az MTA köztestületének külső tagja.

A kutatómunkában elért eredményekért
kapott díjat:

Kolozsvári
István biológus,
Lovász Gábor
fizikus és

3. oldal

Talabircsuk Oxána irodalomtörténész.[Bővebben:](#)**Fiatalkutatók a szlovákiai magyar**

tudományosságért díjat kapott **Csáky Veronika** molekuláris biológus és **Baka Patrik** irodalomtudós.

[Bővebben:](#)

Életmű-díjat kapott **Barabás László** néprajzkutató, a Károli Gáspár Református Egyetem marosvásárhelyi kihelyezett

tagozatának docense, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Elsevier Scopus Award for Excellence in Global

Contribution díjat kapott **Preitl István György** villamosmérnök, a Temesvári Műszaki Egyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

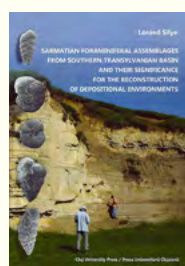
Híd-díjat kapott **Hózsá Éva** irodalomtörténész, az Újvidéki Egyetem professzora, az MTA

köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

A **legjobb gazdaságtudományi publikációért** járó díjat kapták **Szász Levente** közgazdász, tanszékvezető

docens, dékánhelyettes, az MTA köztestületének külső tagja és **Rác Béla-Gergely** közgazdász, tanársegéd, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatói.

[Bővebben:](#)

Gheorghe Munteanu-Murgoci díjat kapott

Silye Lóránd geológus, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem tagozatvezető adjunktusa,

az MTA köztestületének külső tagja a Sarmatian foraminiferal assemblages from southern Transylvanian Basin and their significance for the reconstruction of depositional environments című kötetéért.

[Bővebben:](#)

Miniszteri Kiválósági Díjat

kapott a CEEPUS Bioanalitika Tanítása és Tanulása CIII-RO-0010 számú hálózat, amelynek egyik partnere

a **Sapientia** Erdélyi Magyar Tudományegyetem **Csíkszeredai Karának Biomérnöki Tanszéke**.

[Bővebben:](#)

4. oldal

Közép-Európa Kutatásáért Díjat kapott **Murádin János Kristóf** történész, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudomány-

egyetem adjunktusa, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Jenei Dezső-emléklapot kapott **Máté Márton**

gépészmérnök, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudomány-

egyetem docense, az MTA köztestületének külső tagja.

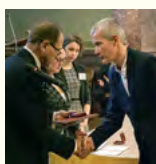
[Bővebben:](#)

Gr. Mikó Imre- emléklakettet kapott A Magyar Tudomány Napja Erdélyben fórumán

három fiatal kutató: **Gobesz F. Zsongor** (építészet), az MTA köztestületének külső tagja, **Szacsvai Kinga** (fizika), az MTA köztestületének külső tagja és **Mezei Tibor László** (orvostudományok).

[Bővebben:](#)

Arany Kitűző kitüntetésben részesült **Tonk Márton** filozófus professzor, a Sapientia Erdélyi Magyar

Tudományegyetem dékánja, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

EMT

Oláh-Gál Róbert

matematikus,

matematikatörténész, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem tanára, az MTA köztestületének külső tagja a **Bolyai-kutatás** aktuális kérdéseiről tartott előadást Csíkszeredában.

[Bővebben:](#)

M SZ

A **GeneZYs 2015** és a **Magyar**

Ifjúság 2016 kutatások **szlovákiai eredményeivel** ismerkedhettek meg az érdeklődők a Pozsonyi Magyar Szakkollégium által szervezett kerekasztal-beszélgetésen.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

December 1-jén rendezte meg évi rendes **közgyűlését** Ungváron a **Kárpátaljai Magyar**

Akadémiai Tanács, amelyen részt vett Kocsis Károly geográfus, akadémikus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának elnöke.

[Bővebben:](#)

5. oldal

Felsőoktatással és kutatással foglalkozó **magyar központot** adtak át **Szabadkán**.

[Bővebben:](#)

A **Babes–Bolyai Tudományegyetem a legelső helyen** szerepel a romániai egyetemek globális rangsorában.

[Bővebben:](#)

December 7-én tisztújító **közgyűlést** tartott Somorján a **Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács**.

A szervezet új elnöke **Mészáros András** filozófus, a pozsonyi Comenius Egyetem professzora, az MTA külső tagja. Az ülésen részt vett Kocsis Károly geográfus, akadémikus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának elnöke.

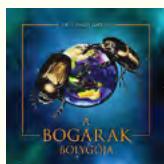
[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Amerikában élő magyar tudósokról, kutatókról készített **dokumentumfilm-sorozatot** a Magyar Televízió.

[Bővebben:](#)

A **Guide to Stag Beetles of Australia** címmel jelent meg **George Hangay** és **Roger de Keyser** könyve az ausztráliai

Claytonban. A magyar kutató **A bogarak bolygója** című könyve pedig Budapesten jelent meg.

[Bővebben:](#)

Németországban jelent meg a **Fata Márta és Anton Schindling** által szerkesztett **Luther und die Evangelisch-Lutherischen in Ungarn und Siebenbürgen** című konferenciakötet.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Blomqvist Tünde Mellan två stolar. Författarskap i Sverige med ungerskspråkig bakgrund 1945–2015** (Két szék között. Magyar nyelvi háttérrel rendelkező szépírók Svédországban 1945–2015) című svéd nyelvű monográfiája.

[Bővebben:](#)

Megjelent a horvátországi Rovátkák folyóirat önálló köteteként **Lábadiné Kedves Klára „Égi gondolattá tisztulhassak”**. Borkó Juliánna élete és munkássága című kismonográfiája.

[Bővebben:](#)

Nyugati fogságban címmel készített dokumentumfilmet a somorjai **Fórum Kisebbségkutató Intézet** a második világháború után amerikai, brit és francia fogságba került felvidéki levonték és honvédek történetéről.

[Bővebben:](#)

6. oldal

Megjelent **Papp Árpád** *A zenélő kút*. A bukovinai székelyek Bácskában (1941-1944) című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja. [Bővebben:](#)

Gál Sándorról, a (cseh)szlovákiai magyar irodalom most 80 éves kiemelkedő alakjáról jelent meg kismonográfia Budapesten.

A szerző: **Márkus Béla**. [Bővebben:](#)

Megjelent **Szarka László-Sallai Gergely-Fedinec Csilla** *Az első bécsi döntés okmánytára*.

Diplomáciai iratok 1938 augusztus - 1939 június (Magyar Történelmi Emlékek – Okmánytárak) című kötete.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Fleisz János** *Nagyvárad művelődési élete 1940-1944* című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Garda Dezső** *Gyergőszentmiklós története I-II.* című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Marosvásárhelyen jelent meg **Darabos Enikő** *Testmetaforák a kortárs magyar irodalomban* című kötete.

[Bővebben:](#)

A kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézetnél megjelent és elolvasható a világhálón **Hermann Gusztáv Mihály**

Cronici și documente controversate privind istoria secuilor.

Fragmente și interpretări című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelentek az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadójának új kötetei:

Múzeumi Füzetek – **Acta Scientiarum Transylvanica, 25/3**. Chimica. Szerkesztette: **Kékedy-Nagy László**.

[Bővebben:](#)

„Finnország egyik leglelkesebb diplomatája itt több mint 50 éven keresztül”.

Vikár Béla levelei;

[Bővebben:](#)

Erdélyi Múzeum 2017/3. Szerkesztette **Egyed Emese**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

XVII. Műszaki tudományos ülészak előadásai – Proceedings of the XVIIth International Conference of Technical

7. oldal

Sciences. Szerkesztette: **Bitay Enikő**
(az MTA külső tagja) és **Máthé Márton**.

[Bővebben:](#)

Megjelent a kolozsvári **Korunk**
2017/12. tematikus száma
Hírünk a nagyvilágban címmel.

[Bővebben:](#)

Megjelent az Erdélyi
Magyar Műszaki
Tudományos Társaságnál
az **EMT Tájékoztató**

2017/11-12., a Firkák 2017-2018/1. száma.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Fórum**
Társadalomtudományi Szemle
2017/4. száma.

[Bővebben:](#)

Összefoglalót nézhetnek meg
a világhálón a **Vajdasági**
Magyar Tudományos Társaság tudomány
napi konferenciájáról, amely a migráci-
óról és a környezetvédelemről szól.

[Bővebben:](#)

Összefoglalót láthatnak
a világhálón az **MTA Kolozsvári**
Területi Bizottságának
tudomány napi konferenciájáról,
amelyen Erdélyből elszármazott tudósok
tartottak előadásokat.

[Bővebben:](#)

Össze-
foglalót
olvas-

hatnak a világhálón a Zágrábban november
elején megtartott tudományos
tanácskozásról, amelyet **Bulcsú László**
magyar–horvát nyelvész emlékére
rendezett a Horvátországi Magyar
Tudományos és Művészeti Társaság és
a Zágrábi Magyar Intézet **Számítás-
technikai nyelvészet** címmel.

[Bővebben:](#)

UNIVERZITA
KONŠTANTINA
FILOZOFA FAKULTA
V NITRE STREDOEURÓPSKÝCH ŠTÚDIJ

Összefoglalót
olvashatnak

a világhálón a Nyitrán november második
hetében szervezett **Transzkulturalizmus**
és bilingvizmus az irodalomban című
nemzetközi tudományos konferenciáról.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Feloszthatatlanul és
elválaszthatatlanul
címmel rendeztek
tudományos konferenciát

Beregszászban november 16-án
a kegyezés 150. évfordulójának
alkalmából.

[Bővebben:](#)

A szlovákiai
magyarság
második

világháború utáni helyzetéről és
a kitelepítésére irányuló törekvésekről

8. oldal

tartott előadást Békéscsabán **Popély Árpád** történész, a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet tudományos munkatársa a november 16-17-én A csehszlovák–magyar lakosságcsere (1946–1948) és hatása az emberi sorsokra címmel megrendezett konferencián.

[Bővebben:](#)

**Ember-
központú
tudomány**

a **Bánságban** címmel rendeztek konferenciát A Magyar Tudomány Ünnepé alkalmából Temesváron november 17-én.

[Bővebben:](#)

**A Polányi
Társaság**

november 17-

18-án rendezte meg Bostonban évi rendszeres találkozóját.

[Bővebben:](#)

**Maros megye és
Marosvásárhely
egyház történetéből**

címmel rendeztek emlékkonferenciát november 18-án Marosvásárhelyen a reformáció 500. évfordulója alkalmából.

[Bővebben:](#)

Nyugati Hírlevél *The Forgotten Hungarians*

címmel tartott előadást november 18-án Washingtonban **Saul Lilienstein** zenetörténész.

[Bővebben:](#)

UNIVERSITÉ
DE GENÈVE

November 22-én
Genfben tartott előadást

Villányi Zoltán génkutató, a Genfi Egyetem munkatársa **Génkutatásról közérthetően** címmel.

[Bővebben:](#)

November 22-24. között hatodik alkalommal rendezték meg Beregszászban és

Ungváron a **Kárpátaljai Vándoregyetemet.**

[Bővebben:](#)

November 23-án Kolozsváron tartott előadást **Horváth István** jogtudós, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanszékvezető docense

Versenyképesség és/vagy munkavállaló-barátság? címmel.

[Bővebben:](#)

Külhoni magyar kutatók előadásai is elhangzottak

a november 23-24-én Münchenben megtartott **Paths of Transition / Transformation**. Local Societies in Southeastern Europe in Transition from Empires to Nation States after World War I elnevezésű konferencián.

[Bővebben:](#)

Az erdélyi magyar szellemi élet a 21. században címmel

9. oldal

rendeztek konferenciát Budapesten november 24-én.

[Bővebben:](#)

November 24-én az MTA Debreceni Területi Bizottsága **Ember és társadalom** című

tudományos **szimpóziumán bemutatkozott** a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola **Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi és Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpontja**.

[Bővebben:](#)

Az örvidéki Alsóőrben november

24-én **Tíz év – együtt a nyelvvel** címmel konferenciát rendeztek A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából.

[Bővebben:](#)

November 24-én rendezték meg Kolozsváron Lovász László matematikusnak,

az MTA elnökének fővédnökségével **A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 16. fórumát**, amelyen részt vett Kocsis Károly geográfus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának elnöke.

[Bővebben:](#)

A Clevelandben november 24-

25-én megtartott **Magyar Kongresszus** keretében több tudományos előadás hangzott el.

[Bővebben:](#)

November 24-25-én az MTA Kolozsvári Területi Bizottsága

társzervezésében nemzetközi interdiszciplináris konferenciát rendeztek Kolozsváron **New Research in Phenomenology, Psychology and Psychoanalysis** címmel.

[Bővebben:](#)

November 24-26. között 16.

alkalommal rendezték meg Újvidéken a **Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferenciát**.

[Bővebben:](#)

November 24-26. között rendezték meg Marosvásárhelyen a **Körmöczy János**

Fizikusnapokat A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás kérdésköréről.

[Bővebben:](#)

November 25-én 18. alkalommal rendezték meg Kolozsváron a **Műszaki Tudományos Ülésszakot**.

[Bővebben:](#)

November 27-én Pozsonyban tartott előadást **Stefano Bottoni** történész,

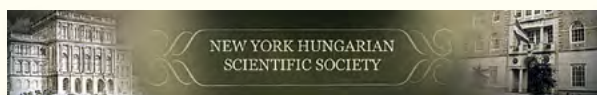

10. oldal

az MTA TK Történettudományi Intézetének tudományos főmunkatársa ***Miért nem ért meg minket a Nyugat?*** címmel. [Bővebben:](#)

WIENER WIESENTHAL INSTITUT
FÜR HOLOCAUST-STUDIEN (VWI)

November 27-29. között tartották meg Bécsben az (Un)Rühmliche Opfer? Die Paradigmen der europäischen Gedächtnispolitik auf dem Prüfstand elnevezésű konferenciát, amelyen előadást tartott ***Egry Gábor*** történész, a Politikátörténeti Alapítvány és Politikátörténeti Intézet főigazgatója ***The Trauma that Never Was?*** Trianon, Politics of Memory, Victimhood and Trauma in Post-Communist Hungary címmel. [Bővebben:](#)

November 28-án a New York-i Magyar Tudományos Társaságban tartottak előadást ***Sárváry Miklós*** professzor, a Columbia Business School tanára és ***Ivancsics Bernát***, a Columbia Journalism School doktorandusz hallgatója ***Media in the 21st (Digital) Century***, illetve ***Wherein lies the Public Interest*** címmel. [Bővebben:](#)

Színre vitt örökség.
Értelmezések a néprajzi örökség mindennapi használatáról

címmel november 29-én rendezték meg Gyergyószentmiklóson a Kriza János Néprajzi Társaság vándorkonferenciáját. [Bővebben:](#)

Pedagógus – iskola – társadalom címmel rendeztek konferenciát november 29-én Csíkszeredában. [Bővebben:](#)

Csányi Vilmos etológus professzor online előadására került sor Csíkszeredában november 29-én ***A kutya szőrös gyerekek*** címmel. [Bővebben:](#)

Helyi környezeti problémák és válaszok Magyarországon és Romániában címmel rendeztek konferenciát Kolozsváron november 30-án. [Bővebben:](#)

November 30-án Újvidéken tartott előadást ***Boros Gábor*** filozófiatörténész, az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzora ***A szerelem filozófiái*** címmel. [Bővebben:](#)

November 30.-december 1. között ***hungarológiai konferenciát*** rendeztek a poznani egyetemen a magyar szak megalapításának 25. évfordulója alkalmából. [Bővebben:](#)

11. oldal

Vom Humanismus zum Sozialismus – Streifzug durch 500 Jahre ungarisch-schweizerische Beziehungen

címmel tartott előadást december 1-jén Zürichben **Jan-Andrea Bernhard** egyháztörténész, az Universität Zürich docense. [Bővebben:](#)

December 1-2. között rendezték meg Nyitrán a XII. **Felvidéki Tudományos Diákköri Konferenciát.**

[Bővebben:](#)

CSMOTT December 2-án rendezték meg Prágában a **Csehországi Magyar Orvosi és Természettudományi Társaság első konferenciáját** a hungarikumok szellemében. [Bővebben:](#)

December 4-én Kolozsváron tartott előadást **Sik András** geográfus, bolygókutató, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára, a Magyar Asztronautikai Társaság

alelnöke **Mikor találunk életet a Marson?** címmel. [Bővebben:](#)

December 4-7. között háromnyelvű nemzetközi tudományos konferenciát rendeztek a felvidéki Eperjesen **Reformáció**

Közép- és Dél-kelet Európában címmel. [Bővebben:](#)

mtatki

December 5-én

Az emlékezés

politikája címmel rendeztek konferenciát az MTA TK Kisebbségkutató Intézetében, Budapesten. [Bővebben:](#)

MTA
Bölcsészettudományi
Kutatóközpont
Történettudományi
Intézet

A magyar történelmi társulat szerepe a tudományirányításban – hét

társulati elnök címmel rendeztek konferenciát Budapesten december 6-án, amelyen **Mikó Imréről** tartott előadást **Egyed Ákos** történész, az MTA külső tagja. [Bővebben:](#)

Kulturelle Zirkulation im Habsburgerreich – Der Kommunikationsraum Wien

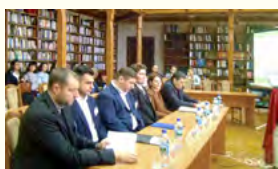
címmel rendeztek tudományos konferenciát az ausztriai Drosendorfban december 7-10. között. [Bővebben:](#)

December 8-án a Bostoni Magyar Tudósklubban tartott előadást **Halmos Balázs** onkológus, orvoskutató, a New York-i Albert Einstein College of Medicine professzora **Molekuláris forradalom a rákkezelésben – jelentés a frontról** címmel. [Bővebben:](#)

12. oldal

December 8-án
**tudományos diákköri
konferenciát**
rendeztek

Beregszászban.

[Bővebben:](#)

UNIVERSITATEA DE ARTE DIN TÂRGU-MUREȘ
MAROSVÁSÁRHELYI MŰVÉSZETI EGYETEM
UNIVERSITY OF ARTS TÂRGU-MUREȘ

December 8-9-én 18.
alkalommal rendeztek
nemzetközi

színháztudományi konferenciát

Marosvásárhelyen.

[Bővebben:](#)

Az Erdélyi Múzeum-
Egyesület december 9-én
**Erdély művészet-
történetével** foglalkozó **konferenciát**
rendezett Kolozsváron a Magyar
Tudomány Napja Erdélyben
rendezvénysorozat keretében.

[Bővebben:](#)

Katedra za hungarologiju December
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 9-én

A magyar nyelv Horvátországban
címmel tartott előadást Zágrábban **Žagar
Szentesi Orsolya** nyelvész, a Zágrábi
Tudományegyetem tanszékvezető docense,
az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

December 10-15.
között rendezték meg
a bajorországi Bad

Kissingenben az **Emlékezetkultúrák
Közép-Európában** című nemzetközi

konferenciát, amelyen a **Partiumi
Keresztény Egyetem több tanára** is
előadást tartott.

[Bővebben:](#)

December 11-én Kolozsváron
tartott előadást **Szalayné
Sándor Erzsébet** jogtudós,
ombudsman, a Pécsi
Tudományegyetem docense
A nemzetközi (jogi)

kisebbségvédelem színe és fonákja
címmel.

[Bővebben:](#)

December 11-12-én **150
Jahre Ausgleich –
Rezeption und Historiographie** címmel
rendeztek konferenciát Bécsben.

[Bővebben:](#)

December 12-én
Brassóban tartott előadást
Mara Gyöngyvér ökológus,
a Sapientia Erdélyi Magyar
Tudományegyetem
rektorhelyettese, az MTA
köztestületének külső tagja **A mikro-
organizmusok, amelyek bennünk élnek**
címmel.

[Bővebben:](#)

December 12-én
**Szent László alakja
krónikákban,
falképeken, címerekben**
címmel rendeztek konferenciát
Sepsiszentgyörgyön.

[Bővebben:](#)

13. oldal

December
13-án

A vajdasági

**magyarok politikai eszmetörténete és
önszerveződése (1989–1999)** címmel
rendeztek tudományos tanácskozást
Újvidéken.

[Bővebben:](#)

December 13-án Nagyváradon
tartott előadást **Veszelszki Ágnes**
nyelvész, a Budapesti Corvinus

Egyetem docense **Médiatudatosság és
digitális intelligencia az álhírek
korában** címmel.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

80. születésnapját
ünnepelte **Murádin Jenő**
művészettörténész, a Ion
Andreescu Képzőművészeti

Főiskola egyetemi docense, az MTA
köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

A nemrég elhunyt
erdélyi irodalom-
történész munkásságát
összegző írást

olvashatnak a világhálón Vázlat egy életmű
értékeléséhez. **Kántor Lajos 1937–2017**
címmel.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

220 éve született Rév-
Komáromban **Nagy
Károly csillagász,**

közgazdász, matematikus,
az USA Filozófiai Társaságának levelező
tagja, akadémikus.

[Bővebben:](#)

A székelyföldi Lövétén
született 215 évvel ezelőtt
Andrassy István csillagász,

kanonok, a gyulafehérvári
Batthyaneum (könyvtár és
csillagvizsgáló) vezetője.

[Bővebben:](#)

Marosvásárhelyen született
szintén 215 esztendeje **Bolyai
János matematikus,**

a nemeuklidészi geometria
megalkotója.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Hetényben született
210 éve **Tarczy Lajos**
természettudós, filozófus,
akadémikus.

[Bővebben:](#)

Pozsonyban született 170 évvel
ezelőtt **Inkey Béla geológus,**
agrogeológus, a Magyarhoni
Földtani Társulat első titkára,

akadémikus.

[Bővebben:](#)

14. oldal

A kárpátaljai Váriban született ugyancsak 170 esztendeje **Képes Gyula orvos**, utazó, az Osztrák-Magyar Északi-sarki Expedíció egyetlen magyar tagja.

[Bővebben:](#)

155 esztendeje született **Stein Márk Aurél** magyar származású brit **Kelet-kutató**, régész, nyelvész, az MTA tiszteleti tagja.

[Bővebben:](#)

135 éve született **Dienes Pál matematikus**, filozófus, a londoni Birkbeck College professzora.

[Bővebben:](#)

130 éve született **Pólya György** magyar származású amerikai **matematikus**, a Stanford Egyetem professzora, az MTA tiszteleti tagja.

[Bővebben:](#)

115 évvel ezelőtt született **Wigner Jenő** magyar származású Nobel-díjas amerikai **fizikus**, a Princeton Egyetem professzora, az MTA tiszteleti tagja.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Galgócon született szintén 115 éve **Telegdy-Kováts László vegyészmérnök**, egyetemi tanár, a Budapesti Műszaki Egyetem dékánja.

[Bővebben:](#)

Kolozsváron született 110 évvel ezelőtt **Koncz István villamosmérnök**, a műszaki tudományok kandidátusa, a Híradástechnikai Ipari Kutató Intézet kutatója.

[Bővebben:](#)

Pozsonyban született ugyancsak 110 éve **Kardos Ernő vegyészmérnök**, a Konzerv- és Paprikaipari Kutató Intézet igazgatója.

[Bővebben:](#)

105 éve született **Kántás Károly geofizikus** professzor, a leobeni (Ausztria) bányászati egyetem tanára, akadémikus.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Megjelent „**A magyar kultúráért és oktatásért**” **központi pályázati felhívás 2018**, melynek keretében tudományos-kutatási támogatás is elérhető.

A jelentkezési határidő: december 19.

[Bővebben:](#)

Border Crossings címmel rendeznek konferenciát Csíkszeredában 2018. április 20-21-én.

A jelentkezési határidő: január 31.

[Bővebben:](#)

15. oldal

2018. május 10-12. között 14. alkalommal rendeznek nemzetközi gazdasági és üzleti konferenciát

Csíkszeredában ***Challenges in the Carpathian Basin*** címmel.

A jelentkezési határidő: február 1.

[Bővebben:](#)

Michael Polanyi and the Post-critical Turn címmel rendeznek konferenciát

2018. június 6-9. között az Egyesült Államok-beli Nashotahban (Wisconsin).

A jelentkezési határidő: március 2.

[Bővebben:](#)

DNYE
Debreceni Nyári Egyetem (a 1927)

Fölkerültek a világhálóra
a ***Debreceni Nyári***

Egyetem 2018. évi kurzusai.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

16. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2017/12. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkesztő: Kálóczy Katalin

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Fellegi Iván Péter

(Szeged, 1935. június 22.)

*a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

Ivan Peter Fellegi was born in Szeged on June 22, 1935. In his early years he showed promise as a poet. “My teachers wanted me to enter the literature category, but I entered in the one subject the judges couldn’t dispute, mathematics” – he said in an interview conducted on April 3, 2012 by phone. He was in his third year of studying mathematics at the Eötvös Loránd University, when the Hungarian uprising was crushed in 1956. He arrived in Ottawa, Ontario, Canada that year and soon began working for Statistics Canada (then known as the Dominion Bureau of Statistics), which is widely regarded as one of the best statistical agencies in the world. He completed his studies with night courses at Carleton University. In 1958 he was the first Carleton University student

Fellegi Iván Péter Szegeden született 1935. június 22-én. Ígéretes költőnek indult. „Tanárain azt akarták, hogy irodalmi irányban tanuljak tovább, de én azt az egyetlen tantárgyat választottam, amelyben az eredményeket a bírálók nem vonhatják kétségbe – a matematikát” – mondta egy telefonos interjúban 2012. április 3-án. Harmadéves matematikus hallgató volt az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, amikor elbukott az 1956-os magyar forradalom. Még 1956-ban Ottawába ment, és dolgozni kezdett a Kanadai Statisztikai Hivatalban (akkori nevén Dominion Bureau of Statistics), amelyet a világ egyik legjobb statisztikai hivatalaként tartanak számon. Esti tagozaton fejezte be tanulmányait a Carleton Egyetemen. 1958-ban elsőként

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

to receive a Master of Science degree. Upon completing his doctoral studies in mathematical statistics in 1961 he became Carleton's first PhD graduate. In 1961 he was appointed Director of Sampling Research and Consultation staff, and Director General of the Methodology and systems Branch in 1971. He was promoted to Assistant Chief Statistician in 1973, and became Deputy Chief Statistician in 1984. On September 1, 1985, with close to 30 year experience, Ivan Fellegi was appointed Chief Statistician of Canada. He announced his retirement as Chief Statistician on February 15, 2008. Since then he has been emeritus chief statistician. He chaired the Conference of European Statisticians of the United Nations Economic Commission for Europe (ECE) (1993-97). He was President of a number of statistical bodies including the International Statistical Institute, the International Association of Survey Statisticians, and the Statistical Society of Canada. In 1978 he was seconded to the Commission on the Reorganization of the US Statistical System, established by President Carter. He was the Chairman of the Board of Governors of Carleton University (1995-97), and is Vice Chairman of the Board of the Canadian Institute of Health Information. Dr Fellegi's outstanding research contributions include work on design of multi-stage rotating panel surveys,

kapott MA diplomát, és 1961-ben ő szerzett elsőként PhD fokozatot az egyetemen matematikából. 1961-ben kinevezték a Statisztikai Hivatal mintavétel-kutatási és konzultációs igazgatójának, 1971-ben módszertani és rendszerágazati főigazgató lett. 1973-ban a főstatisztikus asszisztense, 1984-től helyettese. 1985. szeptember 1-jén a közel 30 éves tapasztalattal rendelkező Fellegi Ivánt kinevezték Kanada főstatisztikusának. 2008. február 15-én vonult nyugdíjba, azóta emeritus főstatisztikus. Elnöke volt az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága Európai Statisztikusok Értekezletének (ECE, 1993-1997). Számos más statisztikai testület – többek között a Nemzetközi Statisztikai Intézet, a Survey Statisztikusok Nemzetközi Egyesületének és a Kanadai Statisztikai Társaság – elnöke volt. 1978-ban igazgatója volt a Carter elnök által az USA statisztikai rendszerének megújítására és újraszervezésére felállított bizottságnak. Elnöke volt a Carleton Egyetem Igazgatótanácsának (1995-1997), és elnökhelyettese volt a Kanadai Egészségügyi Információs Intézet vezető testületének. Fő kutatási területe a többszintű rotációs panel survey tervezés, a válaszadási variáció, az automatikus szerkesztés és beszámítás, a rekordkapcsolódás és a statisztikai megbízhatóság. A Survey Statisztikusok Nemzetközi Egyesülete

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

response variance, automatic editing and imputation, record linkage, and statistical confidentiality. Two of his papers, on the theory of record linkage and on a systematic approach to automatic edit and imputation, are listed among 19 landmark papers in survey statistics by the International Association of Survey Statisticians. He has always emphasized the importance of sound methodology and integrity from his staff. He has contributed greatly to the development and advancement of statistics in Canada, as leader of the national statistical agency, a promoter of research, and supporter of collaboration with statisticians in universities.

Dr Fellegi has been honoured in many ways, including honorary doctorates: the Université de Montréal, the Université du Québec (Institut national de la recherche scientifique) and the University of Ottawa; an Honorary Doctorate of Law from Simon Fraser University and McMaster University; and finally an Honorary Doctorate of Science from Carleton University. In 1965 he was elected as a Fellow of the American Statistical Association. He is an Honorary Member of the International Statistical Institute and an Honorary Fellow of the Royal Statistical Society. In 1992, he was made a Member of the Order of Canada and was promoted to Officer in 1998. In 1997, he was awarded the Gold Medal by the Statistical Society of Canada and awarded the

a rekordkapcsolódás elméletéről, illetve az automatikus szerkesztésről és beszámításról írt tanulmányát a survey statisztika 19 alaplíve között tartja számon. Mindig kiemelt hangsúlyt helyezett a módszertan tisztaságára és munkatársainak integritására.

A nemzeti statisztikai hivatal vezetőjeként, kutatásirányítóként, az egyetemi statisztikusok együttműködésének szorgalmazójaként egyaránt sokat tett a kanadai statisztika fejlődéséért és haladásáért.

Munkáját számos címmel és kitüntetéssel ismerték el: díszdoktora az Université de Montréal-nak, az Université du Québec (Institut national de la recherche scientifique)-nek és az Ottawai Egyetemnek, tiszteletbeli jogi doktora a Simon Fraser Egyetemnek és a McMaster Egyetemnek, végül a Carleton Egyetemen a Tudományok díszdoktora. 1965-ben tagja lett az Amerikai Statisztikai Társaságnak. Tiszteleti tagja a Nemzetközi Statisztikai Intézetnek és a Royal Statistical Society-nek. 1992-ben tagja, 1998-ban tisztje lett a Kanada Rendnek. 1997-ben megkapta a Kanadai Statisztikai Társaság aranyérmét és az Európai Közösség Robert Schuman-érmét. 2004-ben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét. 2008-ban a Kanadai Statisztikai Társaság tiszteleti tagja lett. 2010-ben kitüntették az A. D. Dunton Alumni Award of Distinction díjjal – ez a Carleton Egyetemnek az alumnik bármely területen

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

IV. oldal

Robert Schuman medal by the European Community. In 2004 he was awarded the Order of Merit of the Republic of Hungary. In 2008 he became honorary member of the Statistical Society of Canada. In 2010, he received the A. D. Dunton Alumni Award of Distinction – Carleton’s highest alumni honour in recognition of outstanding achievement or contribution in any field of endeavour. In 2011 he was chosen to receive the Confederation Centre of the Arts’ Symons Medal and give the 9th National Symons Lecture on the State of Canadian Confederation. In 2016 he was the recipient of the Lise Manchester Award for his numerous contributions to the public debate following the cancellation of the Canadian long form census, for reiterating one of the UN Fundamental Principles of Official Statistics stating that methodological decisions should be taken on the basis of scientific principles and professional ethics, and for proposing amendments to the Canada Statistics Act to protect Statistics Canada from political interference.”

Since Hungary’s transition to democracy dr Fellegi has provided advice to his native land several times. At the request of the President of the Central Statistical Office (Központi Statisztikai Hivatal) he and Jacob Rytten (chief statistician of Canada) carried out a review of the Hungarian Statistical System. “A Peer Review of the Hungarian Statistical System.” (Budapest and Canada, Summer of 2001). Available

elért legkiemelkedőbb teljesítményét elismerő kitüntetés. 2011-ben ő lett a Confederation Centre of the Arts’ Symons Medal birtokosa, és ő tartotta a 9. nemzeti Symons előadást (the 9th National Symons Lecture on the State of Canadian Confederation). 2016-ban Lisa Manchester Díjat kapott „a kanadai népszámlálás hosszú kérdőívének eltörlését követő társadalmi vitában való részvételéért, az ENSZ Hivatalos Statisztikai Alapelvének hangsúlyozásáért, amely kimondja, hogy a módszertani döntéseknek tudományos elveken és szakmai tisztességen kell alapulniuk, illetve a kanadai statisztikai törvény módosítását célzó javaslatáért, amellyel meg akarta védeni a kanadai statisztikát a politikai beavatkozástól.” Magyarországi demokratikus átalakulása óta többször adott tanácsot szülőhazájának. A Központi Statisztikai Hivatal elnökének felkérésére Jacob Ryttenel (Kanada akkori főstatisztikusával) átvilágította a magyarországi statisztikai rendszert: A Peer Review of the Hungarian Statistical System. (Budapest and Canada, Summer of 2001). Honlap: <http://www.paris21.org/sites/default/files/hungary-peer-review.pdf>. 2004-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályában.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

V. oldal

at: <http://www.paris21.org/sites/default/files/hungary-peer-review.pdf>

In 2004 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Economics and Law.

Contact

Statistics Canada
ON K1Y 0T6 Ottawa, R. H. Coats
Building, Tunney's Pasture
Canada
Tel.: +1 613 9519757
Fax: +1 613 9514842
E-mail: ivan.p.fellegi@statcan.gc.ca;
felliva@hotmail.com
Web: <http://www.statcan.ca>

Kapcsolat

Kanadai Statisztikai Hivatal
ON K1Y 0T6 Ottawa, R. H. Coats
Building, Tunney's Pasture
Kanada
Tel.: +1 613 9519757
Fax: +1 613 9514842
E-mail: ivan.p.fellegi@statcan.gc.ca;
felliva@hotmail.com
Honlap: <http://www.statcan.ca>

